

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО- КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

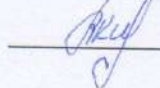
Затверджено

Директор коледжу

 О. Романовський
« 6 » 04 2022 р.

Програма
вступного випробування з предмету
«Українська мова»
на основі базової загальної середньої освіти

Голова циклової комісії

 Г. Головко

Дніпро
2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розроблена для осіб з базовою загальною середньою освітою, які є абітурієнтами Фахового коледжу ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету ім. Олеса Гончара.

Вступне випробування на основі базової загальної середньої освіти передбачає перевірку абітурієнта щодо володіння знаннями з української мови на основі програми для загальноосвітніх шкіл. Конкурсне вступне випробування для вступу на навчання на основі базової загальної середньої освіти проводиться у тестовій формі.

Конкурсний бал абітурієнта, який вступає на основі базової загальної середньої освіти, обчислюється як сума балів, що оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які без поважних причин не з'явилися на вступне випробування у визначений розкладом час, не беруть участі у конкурсі.

ЗМІСТ ПИТАНЬ

Зміст питань вступного випробування відповідає діючій програмі з української мови для загальноосвітніх шкіл.

Комплект тестових завдань містить 30 варіантів. Кожен варіант складається з 25 питань з чотирма варіантами вибору відповіді, де тільки одна є правильною.

Правильна відповідь оцінюється в 4 бали.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання екзаменаційного білету, становить 200 балів.

Обсяг часу, що відводиться на виконання завдань з української мови - 60 хвилин.

Критерії оцінювання
знань вступників
з предмету «Українська мова»

Оцінювання вступників на базі базової загальної середньої освіти з «Української мови» відбувається наступним чином: до кожного питання є 4 варіанти відповідей, з яких тільки один є вірним; за кожну правильну відповідь нараховується 4 бали. Оцінка нараховується за шкалою від 100 до 200 балів.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Екзаменатори підраховують **кількість балів за виконані завдання**, яка складається з суми балів, набраних за відповідь на кожне тестове завдання. Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання екзаменаційного білету, становить 100 балів.

На підставі таблиці набрана вступником кількість балів за виконані завдання переводиться у **бал зі вступного іспиту (підсумковий бал)**. Бал зі вступного іспиту (підсумковий бал) виставляється за 100-бальною шкалою (від 100 до 200). Він фіксується в екзаменаційній відомості та аркуші результатів вступних іспитів.

Мінімальний бал зі вступного іспиту (підсумковий бал), який дає можливість абітурієнту брати участь у наступному вступному випробуванні та в участі у конкурсі, становить 100 балів. У випадку, якщо бал зі вступного іспиту (підсумковий бал) становить менше 100 балів, абітурієнт не допускається до наступного вступного випробування та до участі в конкурсі.

Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступний іспит з Української мови, не допускаються до наступного вступного випробування та до участі в конкурсі.

**ТАБЛИЦЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ КІЛЬКОСТІ БАЛІВ ЗА ВИКОНАНІ
ЗАВДАННЯ У ШКАЛУ БАЛІВ ЗІ ВСТУПНОГО ІСПИТУ
(100 – 200 балів)**

Кількість балів за виконані завдання	Бал зі вступного іспиту (підсумковий бал)	Кількість балів за виконані завдання	Бал зі вступного іспиту (підсумковий бал)
0–32	не склав	67	151
33	100	68	153
34	102	69	154
35	103	70	156
36	105	71	157
37	106	72	159
38	108	73	160
39	109	74	162
40	111	75	163
41	112	76	164
42	114	77	165
43	115	78	167
44	117	79	168
45	118	80	170
46	120	81	171
47	121	82	173
48	123	83	174
49	124	84	176
50	126	85	177
51	127	86	179
52	129	87	180
53	130	88	182
54	132	89	183
55	133	90	185
56	135	91	186
57	136	92	188
58	138	93	189
59	139	94	191
60	141	95	192
61	142	96	194
62	144	97	195
63	145	98	197
64	147	99	198
65	148	100	200
66	150		

ІНСТРУКЦІЯ

Проведення та оцінювання вступного випробування з української мови

1. На виконання тестового завдання з української мови відведено 60 хв.
2. Під час виконання тестів:
 - абітурієнту не дозволяється користуватись посібниками, довідниками, мобільними телефонами чи іншими носіями інформації та допоміжними матеріалами;
 - абітурієнт має дотримуватись вимог щодо дисципліни та умов проведення тестування, виконувати вказівки викладачів;
 - забороняється робити у тестах помітки, що можуть розкрити авторство роботи.
3. Тести складено відповідно до діючої програми для загальноосвітніх шкіл з української мови.
4. Відповідати на питання тесту треба лише після прочитання та розуміння завдання.
5. Тест складається з 25 питань, за правильне виконання яких абітурієнт може набрати 100 балів.
6. Бали не нараховуються за:
 - помилкові та виправлені відповіді;
 - тестове завдання, в якому позначено дві і більше відповідей, навіть якщо одна з них правильна;
 - відсутність будь-яких позначок.
7. На аркушах із завданнями неприпустимі будь-які записи, що не стосуються їх виконання.

БАЖАЄМО УСПІХУ!

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Фонетика.

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ**. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування **у-в, і-й**.

Тема 2. Лексикологія. Фразеологія.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Тема 3. Будова слова. Словотвір.

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні **[о], [е]** у складних словах.

Тема 4. Морфологія. Орфографія.

4.1 Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви **-а(-я), -у(-ю)** в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2 Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий,

способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3 Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників, збірних; дробових.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

4.4 Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5 Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6 Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

4.7 Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших

слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

4.8 Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Узагальнення, систематизація, контрольна перевірка знань, умінь, навичок слухачів із пройдених розділів курсу.

Тема 5. Синтаксис.

5.1 Словосполучення.

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

5.2 Речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнюючих засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

5.2.1 Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

5.2.2 Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні.

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

5.2.3 Односкладні речення.

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові,

узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

5.2.4 Речення з однорідними членами.

Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

5.2.5 Складне речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1 Складносурядне речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2 Складнопідрядне речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

5.2.5.3 Безсполучникове складне речення.

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4 Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Тема 6. Стилiстика.

Стилi мовлення (розмовний, науковий, художнiй, офiцiйно-дiловий, публiцистичний), iх основнi ознаки, функцiї.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

може містити будь-який посібник з української мови для абітурієнтів, проте найавторитетнішими вважаємо такі видання:

1. Авраменко, О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2017. – 160 с.
2. Глазова, О.П. Українська мова: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О.П. Глазова. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2014. – 240 с.
3. Заболотний, О.В. Українська мова: підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – Київ: Генеза, 2016 – 224 с.
4. Заболотний, О.В. Українська мова: підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – Київ: Генеза, 2016. – 256 с.
5. Український правопис [Текст] / НАН України, Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні, Ін-т укр. мови; [ред.: Є. І. Мазніченко та ін.]. – Київ: Наук. думка, 2015. – 286 с.

Підвищенню мовної компетенції абітурієнта сприятимуть:

1. Івченко, А.О. Новий орфографічний словник української мови [Текст] 4300 слів / А.О. Івченко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 712 с.
2. Дубічинський, В. Сучасний орфографічний словник української мови [Текст]: Близько 140000 слів / В. Дубічинський, Н. Косенко. - Харків: Видавничий дім «Школа», 2014. - 720 с.
3. Словник іншомовних слів [Текст] / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. - К.: Наук. думка, 2000. - 680 с.